

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Valentiniano iuniore & Graciano, & persequutione quā excitauit Valens,
& quōd qui consubstātiale tuebātur, ab Arianis & Macedonianis diuexati,
Romā legationē mittūt. Capvt X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

SOZOMENI HISTOR.

Quod grauiter multati erant, qui eo tempore fidem
Nicenam profitebantur, & de Agelio nou-
atianoru*m* Antisite. CAP. IX.

NON dissimilibus porro afficiebatur incōmodis eti illi, qui Constantinopoli doctrinā concilij Niceni propugnabat. Quorū incōmodorū socij fuere quoq; Nouatiani. Nā imperator cū reliquos oēs vrbe exigi, tum ecclesias Nouatianoru*m* oclaudi mādauit. Ceterorū autem ecclesias non erat causa, cur occluderet. Nam iam pridem ex, regnante Constantio, ipsis ademptae fuerant. Quintiā Agelium, qui temporibus etiam Constantii ecclesias Nouatianorum Constantinopoli p̄fuerat, multauit exilio. Is quidem dicebatur vitam cum summa omnium admiratiōe secundum leges ecclesiasticas instituisse. Vixit enim (quod in pia vitæ ratione ac disciplina facile pri- mas obtinet) à pecuniarum possessione liber: atque ipsa vitæ institutio illud planè declarauit. Nam vna solum vestebatur tunica, & sine calceis semper incedebat. Non ita multo post ab exilio reuocatur: suas ipsius recuperat ecclesias, & conuentus liberè ac sine metu agit. Quarum rerum Marcianus quidam causa extitit: vir sane cum vita, tum doctrina admirabilis: qui iam olim quidem in regia satellitem egetat, at iam tum presbyter sectæ Nouatianæ erat, docebatq; filias imperatoris Anastasiam & Carolam p̄cepta Grammaticæ: quarū nominibus sunt balnea Constantinopoli etiamnum appellata. Itaque ob reuerentiam erga hunc & gratiam, hæc, quæ modo diximus Nouatianis concessa sunt.

De Valentiniano iuniore & Graciano, & perse-
quitione quā excitauit Valens, & quod qui
consubstātiale tuebātur, ab Arianis & Ma-
cedonianis diuexati, Romā legationē mittūt.

CAPUT X.

SVB tempus imperatori Valentiniano in occidente filius natus est, patris nomine nuncupatus. Non multo post filius eius Gratianus, quē anteq; regimē suscepisset impeti;

imperij, in lucē ediderat, imperator creatus. Eodem tempore, quanq̄ grando instar lapidū, præter cōmunem natūrā consuetudinē, præceps delabebatur in terrā, & tertamo-
tus maximī cū alias ciuitates, tū Nicæa Bithyniæ magnopere labefactabant, Valēs tamē & Eudoxius Christianos,
qui doctrina fidei abs se dissentirent, grauiter persequi nō
desierūt. Atque cū conatus eorū aduersus fautores Nicæ-
ni cōcilij ipsiſ ex animi sententia iā successisse videbatur
(nā hi quidē maiore in parte imperij Valētis, & maximē in
Thracia, Bithynia, Helleſpōto, & aliis regionibus hisce lō-
gius distantibus, neque ecclesiās habebāt, neq; sacerdotes)
tamē contra Macedonianos, qui in ea orbis parte numero
multo plures erāt, cœpe iracūdia admodū efferrī. In quos
furore cōuertentes, nō mediocriter diuexarunt. Qui metu
malorū impendētiū perterriti, legationibus inter ipsos mu-
tuō ad singulas vrbes missis, cōmodissimum sibi putarūt
ad Valentianum imperatorem, & Romanum episcopum
profugere, & communioni fidei illius potius, quam Eudo-
xii, aut Valentis, ac suorum aulicorum se adiungere. Vbi
vero ista rectē se habere visa sunt, tres ex suis diligunt, Eu-
stathium, episcopum Sebastiæ, Siluanum Tarsi, & Theo-
philum Castabalorum episcopum, quos ad Valentianū
mittant: scribuntque literas, tum ad Liberiū episcopū Ro-
manū, tum ad reliquos episcopos occidētis (vtpote qui si
dem ab apostolis ductam ratā firmamq; tenerent, & præce-
teris deberent religioni prospicere) vti legatis suis quan-
tum in ipsis situm esset, subsidio esse, & cum illis consilium
de rebus agendis inire vellent: exponerentque, quid ad sta-
tum ecclesiæ ritē constituēdum optimum factu videretur.
Qui cum in Italiam venissent, certiores facti sunt impera-
torem esse in Gallia, vt contra Barbaros illi regioni finiti-
mos bellum faceret. Verū cum via in Galliam difficilis
esset & periculosa propter bellum, literas dedere Liberio.
Atque rebus, de quibus venerant legati, cum eo communi-
catis, non Arium solum, verū etiam eius opinionis fau-
tores ac doctores condemnant: reiiciunt etiam omnem hę-
resim fidei concilij Nicæni aduersant, vocabulūq;, CON-
SUBSTANTIALIS, recipiunt, vt pote idē significans, quod
SUBSTANTIA SIMILIS. Itaq; Liberius, simul vt confessio-

R iii

nem

S O Z O M E N I H I S T O R .

nem istarum rerum ab illis scriptis proditam accepit, cum
eis communicavit: scriptisq; ad episcopos orientis, eosq;
ob concordiam: & fidei consensum laudauit, atque quid
cum legatis eorum actum sit significauit. Confessio autem
Eustathij & collegarum illius hæc quidem fuit.

*Eustathij, Siluani, & Theophili ad Liberi-
um Romanum episcopum confessio.*

C A P V T   X I .

Dominus, Fratri, & Collegæ nostro Liberio, Eustathio Siluanus, & Thophilus, in domino. S.

VT omnem occasionem insanæ hæreticorum confi-
dentiae, qui ecclesiæ catholice graues afferunt of-
fensiones, omnino adimamus, concilia episcoporum
restè de religione sentientium, quæ Lampsasi, Smyrna,
aliisq; variis in lecis aliquando habita fuerint, nostro ap-
probamus consensu. Cuius sinodi legatione obeuntes,
literas ad tuam benignitatem, & ad alios episcopos Italij,
aliarumq; regionum ad solem occidentem vergentiū at-
tulimus: ex quibus planum fiet, nos fidem catholicam te-
nere seruareque, quæ in sacro sancto concilio Nicæno, tē-
poribus beati Constantini imperatoris, à trecentis decem
& octo episcopis confirmata fuerit, atque adeo inviolata
stabilisq; permanerit: in qua vox, **CONSUBSTANTIALIS**,
ad peruersam Arij doctrinam expugnandam sanctè pieq;
posita fuit. Nam propriarum manuum subscriptionibus
planè confitemur, nos non aliter, atque illos patres, quos
diximus, sentire, sed eandem fidem cum illis & antè hac
seruasse, & iam seruare, & ad extremum usque spiritū ser-
vatueros esse: Arium autem, impiam illius doctrinam, eius
discipulos, omnesq; Patropassianos, Marcionistas, Pho-
tinianos, Marcellianos, & Pauli denique Samosateni sefta
tores penitus condēnare. Istorum doctrinæ, omniibus idē
cum illis sentientibus, omnibus etiam erroribus, qui facio
sanctæ fidei prædictæ à sanctis patribus piè & catholicè in
vrbe Nicæa expositæ aduersantur, itemque fidei formulæ
in concilio Ariminensi recitatæ, ut pote fidei sancti cōcilij
Nicæni, quod diximus, prorsus repugnantि (cui quidem
dolo